

Handläggare

Ulrika Bengtsson (ubd002)

Fastställare

Maria Tempé (mte001)

Gäller för

Hälsa- och sjukvårdsförvaltning
Privata vårdgivare

Dokumenttyp

Riktlinje

Giltigt till och med

2026-04-01

Fastställt

2018-05-29

Reviderat

2024-10-01

Dokumentnr / Version

321001 / Version 5

Processägare

Ulrika Bengtsson (ubd002)

Granskare

Marianne Wedin (mwn040), Karin Bratt (kbt008), Christer Cavallius (ccs002), Anna-Karin Kjellberg Nenzelius (ans001), Linus Sundnäs (lss001), Moa Magnusson (mmn031)

Ytterligare information

Klamydia- och gonorrétest e-tjänst i Västernorrland - en beskrivning av tjänsten

Innehållsförteckning

Beställning av provtagningspaket	2
Provsvar till patienten	3
Om klamydia eller gonorré inte kan påvisas	3
Om klamydia kan påvisas	3
Om gonorré eller gonorré och klamydia kan påvisas	3
Laboratorium.....	3
Medicinskt ansvarig läkare (Behandlande läkare).....	4
Identitetskontroll	4
Behörighet till 1177 e-tjänst.....	4
Information	4
Frågor och rådgivning.....	5
Förhållningsregler	5
Övertagandet av behandlingsansvaret	5
Utebliven vårdkontakt.....	5
Ansvar, drift och förvaltning.....	6
Uppföljning.....	7

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

Region Västernorrland erbjuder testning avseende klamydiainfektion via 1177 e-tjänster sedan 2011-05-01. Från 2015-04-20 ingår även testning avseende gonorréinfektion.

Beställning av provtagningspaket

En person som fyllt 15 år och är folkbokförd i Västernorrland kan via [1177 e-tjänster](#) beställa ett provtagningspaket avseende klamydia och gonorré. När invånaren loggat in i 1177 e-tjänster väljs tjänsten under rubriken *Egen provhantering*, vidare *Beställ provtagning och se svar*, *Beställ och registrera* och därefter alternativet *Klamydia, gonorré hemtest och villkoren godkänns* för tjänsten. I beställningen kan invånaren uppge annan adress än folkbokföringsadress, provtagningspaketet skickas då till angiven adress.

Laboriemedicin Västernorrland meddelas via Egen provtagning (EP) att ett ärende inkommit och distribuerar provtagningspaketet till den angivna adressen i beställningen.

Provtagningspaketet innehåller:

- provtagningsinstruktion, vaginal-eller urinprovtagning
- provtagningsrör med unikt kodnummer
- föradresserat svarskuvert
- information om svarsutlämnande via 1177 e-tjänster
- kondom
- kontaktuppgifter för frågor.

Efter utförd provtagning lämnar invånaren provet till en hälso- eller vårdcentral (HC/VC), ungdomsmottagning (UM) om ej fyllt 23 år eller Laboriemedicin inom Region Västernorrland. Mottagningarna (ej lab Sundsvall) skickar i sin tur provet med den dagliga transporten till Laboriemedicin på Sundsvalls sjukhus.

Om provet inkommer med post (invånaren har ej uppmärksammat förändrad rutin då provet tidigare kunde postas av invånaren som ett brev) kasseras provet och invånaren får följande meddelande i 1177 e-tjänst, *Provet är inte hållbart för transport via post och kan därför ej analyseras. Var vänlig gör en ny beställning och lämna in provet till någon av vårdgivarna listade i instruktionen.*

När beställt prov ej skickas åter för analys till Laboriemedicin avslutas ärendet manuellt av Laboriemedicin efter sex veckor.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

Provsvar till patienten

Efter analys skickar Laboratoriemedicin Västernorrland svar till patienten i 1177 e-tjänster. Om patienten angett mobilnummer och/eller e-postadress kommer en avisering om att patienten kan logga in och läsa sitt provsvar i 1177 e-tjänster. Provsvaren lagras under obegränsad tid och är sökbara på personnummer för personer som har behörighet till databasen.

Om klamydia eller gonorré inte kan påvisas

Patienten kan läsa svaret "*Ditt prov visade att du inte har klamydia*" och "*Ditt prov visade att du inte har gonorréinfektion*" samt information om att söka vård om symtomen kvarstår eller vid oro. Någon ytterligare uppföljning görs inte för att se om svaret läses av patienten och avslutas därmed i 1177 e-tjänster.

Om klamydia kan påvisas

Patienten kan läsa svaret "*Ditt prov visade att du har klamydiainfektion*". I svaret finns förhållningsregler samt uppmaning att snarast kontakta någon av följande vårdgivare för att få behandling.

- ungdomsmottagning (om du inte fyllt 23 år)
- hud- och STI-mottagningen, Sundsvall sjukhus
- din hälso- eller vårdcentral.

Manual för personal vid handläggning av patient med påvisad klamydiainfektion, se behandlingslinje Klamydia.

Om gonorré eller gonorré och klamydia kan påvisas

Om gonorréinfektion påvisas eller gonorré- och klamydiainfektion påvisas kontaktas personen av hälso-/sjukvårdspersonal enl. rutin mellan Laboratoriemedicin och Hud- och STI mottagningen. Manual för personal vid handläggning av patient med påvisad gonorréinfektion, se behandlingslinje Gonorré.

Laboratorium

Laboratoriemedicin Västernorrland ansvarar för:

- kvalitetssäkring av provtagningsmaterial och provtagningsinstruktion
- utskick av provtagningspaket till beställaren
- analys av inskickade prov
- att svara ut provtagningsresultat till patienten via EP
- datafil till ekonomisystem för fördelning av analys och materialkostnad till listad vårdcentral/hälsocentral, i det fall provet inte skickas tillbaka till laboratoriet debiteras endast kostnader för provtagningsmaterialet

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

- framtagande av statistik vid ett tillfälle per år
- laboratorieanmälan i SmiNet enligt Smittskyddslagen (2004:168)
(*Chlamydia på nätet Laboratiemedicin* anges som remitterande klinik).

Medicinskt ansvarig läkare (Behandlande läkare)

Inom e-tjänsten finns en medicinskt ansvarig läkare.

Medicinskt ansvarig läkare ansvarar för:

- innehållet i och rutiner för information och rådgivning
- förhållningsregler givna vid påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion
- rutiner för övertagande av behandlingsansvar
- att rutiner finns för påminnelse, klinisk anmälan och anmälan till smittskyddsläkare om patient med påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion inte kontaktat vårdgivare för behandling och/eller medverkan vid smittspårning.

I 1177 e-tjänster framgår vem som är medicinskt ansvarig läkare för tjänsten. Medicinskt ansvarig läkare utfärdar en behandlingsremiss som finns tillgänglig i 1177 e-tjänster. Beställaren har ingen skyldighet att uppsöka denne och medicinskt ansvarig läkare träffar aldrig beställaren i verkligheten. Beställaren träffar annan vårdgivare efter påvisad klamydia-/gonorréinfektion i samband med behandling och smittspårning och den verksamheten övertar därmed behandlingsansvaret.

Identitetskontroll

Beställarens identitet säkerställs via 1177 e-tjänsters inloggningsrutiner. Identitetskontroll sker även när smittad person uppsöker vårdgivare. 1177 e-tjänster utgör journaldatabas som loggas och rutiner för uppföljning och arkivering av loggar finns. Det är först när provet skickas in för analys till laboratoriet som personen betraktas som patient.

Behörighet till 1177 e-tjänst

Behörighet beställs via Servicedesk och hanteras av objektspecialist.

Information

På 1177.se och i provtagningstjänstens villkorstext finns aktuella medicinska fakta om klamydia och gonorré. Dessutom finns information om var man kan söka vård samt skyldigheter vid påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

Frågor och rådgivning

Via funktionen "*Fråga om klamydia och gonorré*" i 1177 e-tjänster finns möjlighet för beställaren/patienten att ställa frågor, både medicinska frågor och om provtagningsförfarandet. Frågorna besvaras inom fem arbetsdagar. Central smittspårare ansvarar för att svara eller fördela frågan till annan person. Rådgivningsfunktionen återfinns av beställaren/patienten via *övriga tjänster* och rubriken *Klamydiatest Västernorrlands län*.

Förhållningsregler

Patient med påvisad klamydia-och/eller gonorréinfektion ges förhållningsregler, råd och erbjudan om behandling skriftligt och detta kommuniceras i 1177 e-tjänster.

Givna förhållningsregler dokumenteras i provtagnings-tjänsten samt i NCS Cross (före detta SYSteam Cross) i samband med besök hos övertagande behandlande läkare enl. samma rutiner som klinikbunden provtagning. Provtagningsresultat läses via BoS i NCS Vårdportal.

Övertagandet av behandlingsansvaret

När patient med påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion uppsöker vårdgivare övertas behandlingsansvaret. Detta övertagande kan göras på två sätt, endera via inlogg med SITHS-kort i EP eller med en pappersblankett som skickas till centrala smittspårare.

Rutiner för klamydia finns beskrivet i behandlingslinje Klamydia.
Rutiner för gonorré finns beskrivet i behandlingslinje Gonorré.

Utebliven vårdkontakt

Medicinsk ansvarig läkare i 1177 e-tjänst ansvarar för att rutiner finns för handläggning av patient med påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion som inte uppsöker vårdgivare.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

Ansvar, drift och förvaltning

Klamydia-/gonorrétest Västernorrland bemannas av aktörer anställda inom Region Västernorrland och drivs inom befintlig verksamhet.

- Medicinsk ansvarig läkare för provtagningstjänsten framgår av behandlingsremissen.
- Enheten för folkhälsa och Smittskydd Västernorrland ansvarar för beställning av kondomer. Fördelningen är 50% vardera där den årliga förbrukningen uppgår till ca. 7500 stycken. Kondomer beställs av upphandlad leverantör. Beställda kondomer förvaras i lokaler hos smittskydd. Laboratoriemedicin kontakter smittskydd när behov av kondomer finns och leverans till laboratoriemedicin sker av smittskydd.
- Laboratoriemedicin Västernorrland är ansvarig för analys och provtagningsmaterial.
- Inera AB ansvarar för drift och förvaltning på nationell nivå av tjänsten inom ramen för 1177 e-tjänster.
- Inom Region Västernorrland ingår provtagningstjänsten som en del i förvaltningsobjektet Invånartjänster.
- Objektspecialisten inom förvaltningsobjektet är kontaktperson för frågor om drift och förvaltning på regionnivå av tjänsten inom ramen för 1177 e-tjänster.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2018-05-29	2024-10-01	2026-04-01	321001 / Version 5

Referensgrupp bestående av:

- Medicinskt ansvarig för e-tjänsten
- Ungdomsmottagning
- Hud- och STI-mottagning
- Smittskydd Västernorrland (Sammanställande)
- Laboratoriemedicin Västernorrland
- Central smittspårare
- Objektspecialist 1177 e-tjänster

Exempel på ärenden som behandlas i referensgruppen:

- Analys av statistik
- Kommunikationsinsatser
- Revideringar av dokumentation/information
- Uppföljning av rutiner

Uppföljning

Laboratoriemedicin levererar statistik årsvis som sammanställs och publiceras av Smittskydd Västernorrland.

Relaterad information

[Behandlingslinje gonorré \(RVN\)](#)

[Behandlingslinje klamydia \(RVN\)](#)

[Behandlingsremiss- Klamydia och gonorré hemtest-till behandlande sjukvårdspersonal \(1177.se\)](#)

[Klamydia och gonorréprovtagning i Västernorrland \(1177.se\)](#)

[Samlingssida STI Smittskydd Västernorrland \(RVN\)](#)